גיליון מס' 380 פרשיות תזריע מצורע
תש"פ שנה שמינית

דברי שי"ח

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א

רוצה להקדיש את יקיריך ולהיות שותף בהפצת דברי התורה של רבינו? כאן זה המקום 053-3145900

פשט על הפרשה

מח. כי נרפא הנגע. לכאו' אם הוציאו האבנים המנוגעות ובנו אחרות לא נרפא הנגע אלא הבית נרפא והי' צ"ל כי נרפא הבית. וי"ל דנגע אין מובן על אבנים רק על בית דאבנים בעלמא אין מטמא בנגעים וכיון שלא חזר הנגע לבית הרי נרפא הנגע, והא דאבנים מנוגעות מטמאין שם הוא מפני שכבר נטמאו ואפי' יסור מהן הנגע יטמאו.
(טעמא דקרא)

וספרתם לכם
במ"ח קנינים התורה נקנית

בְּמִעוּט סְחוֹרָה

כמה וכמה פעמים נכחתי ליד רבינו שליט"א כשבא לפניו יהודי שמחזיק תורה, והציגוהו קמיה רבינו שליט"א ואמרו לו שיש לו הרבה זכויות שמחזיק אברכים וכדו'. ורבינו נפנה אליו ושואל אותו האם אתה לומד גם בעצמך, ומחזקו למעט בסחורה ולעסוק בתורה. וזכורני שנכנסתי עם יהודי צדיק שהדפיס לי כמה מספרי ואמר לו רבינו בזה"ל "תדפיס גם ספר משלך בעצמך".

ופעם אחת הגיע ראש מוסד אחד עם נדיב שעוזר לו הרבה למוסדותיו, ושאל אותו רבינו כהנ"ל האם הוא בעצמו עוסק בתורה, ואותו גביר היה נבוך מחמת שכנראה לא היה רגיל לעסוק בתורה. ושוב אמר לו רבינו שעליו להשתדל למצוא זמן לעסוק בתורה בעצמו. ואותו ראש מוסד חשש שמא אותו הגביר יקצץ בתרומותיו מחמת הערתו של רבינו. אך לבסוף היה להיפך בדיוק שאותו גביר אמר שהכי ריגש אותו הביקור אצל רבינו שליט"א, ושקיבל על עצמו מכאן ואילך לעסוק יותר בתורה.
(קניני חיים מהדורה חדשה
מאת ידידינו הרה"ג רבי יצחק אוהב ציון שליט"א)

שו"ת בענין השמחה בראש חודש

א. ש. מובא שהסטייפלר היה שותה מעט יין בר"ח, מהו שורש מנהג זה האם מחמת מצות שמחה או מחמת דין כבוד.
ת. שניהם.

ב. ש. כתב השו"ע סי' תי"ט מצוה להרבות בסעודת ר"ח, האם דין זה הוא מחמת מצות שמחה או מחמת דין כבוד.
ת. כבוד ר"ח.

ג. שאלה: האם מצוה זו להרבות בסעודת ר"ח הוא חיוב גמור או רק מצוה לכתחילה.

ד. תשובה: מצוה.

ה. שאלה: מה הנפק"מ אם דין זה הוא חיוב או מצוה.

ו. תשובה: אם קשה לו.

(ימי שמחה)

דבר העורך

השלום וברכה לכל ידידי היקרים

נמצאים אנחנו עדין תחת הצער על ההפסד הגדול שלא זכינו השנה להשתתף בסיום הש"ס וכל התורה כולה המפורסם של רבינו בערב פסח. (לאחר שמעל שלושים שנה ברציפות זכיתי להשתתף במעמד נשגב זה) אמנם החובה להשמע להוראות גוברת על הכל כי בריאות הציבור חשובה מאד, כבר בתחילת המצב אמר רבינו לכל השואלים שיאמרו פרק תהילים איזה שירצו לאחר כל תפילה, ושמעתי שלמתעקשים לשאול איזהו הפרק יבחרו לילך בו, נענה, פרק צ"א בתהילים יושב בסתר וכו' שכידוע זה פרק המכונה שיר של פגעים להינצל מכל פגע. וראיתי בספרו של ידידינו הרה"ג ר' הלל קופרמן על מדרש תהילים את המדרש שיובא להלן ובסוגרים תוספות כפי ששמע מרבינו:

כי בי חשק ואפלטהו, אשגבהו כי ידע שמי. רבי יהושע בן לוי בשם רבי פינחס בן יאיר אמר מפני מה מתפללין ישראל בעולם הזה ואינן נענין, **(מכל מקום גם בזמן הזה יש לנו להרבות בתפילה, שאם נזכה יתקבלו.)** על ידי שאינן יודעין בשם המפורש, (לפי דבי המדרש הללו ביאר מרן שליט"א בסידורו את הלשון הנאמרת בברכת התורה: **'כולנו יודעי שמך ולומדי תורתך שמה', ולכאורה למה הקדים את בקשה 'יודעי שמך' לפני בקשת 'לומדי תורתך לשמה', שהיא עיקר ענינה של הברכה? ולפי דברי המדרש הללו אתי שפיר, שע"י ידיעת שמו נזכה שתתקבל תפילתנו ונהיה לומדי תורתך לשמה.)** אבל לעתיד לבא הקב"ה מודיע להם שמו, [שנאמר] 'לכן ידע עמי שמי' (ישעיה נב, ו), באותה שעה הן מתפללין ונענין, [שנאמר] יקראני ואענהו.. אמר רבי יצחק בשם רבי חיא אם מבקשים הם אותי בשעה שמגיע להם צרה, מיד אני עונה אותן, **(גם ריב"ל בשם רבי פינחס בן יאיר מודה שתפילה בעת צרה נענית אף בזמן הזה שאין אנו יודעים את שם המפורש.)**

יצוין כי רבינו שב ואומר שהבוטח בה' חסד ורוגע יסובבנהו ומלבד להתחזק בתפילה אין לחוש כלל (כמובן להישמע להוראות הרופאים כפי הענין.) והדאגה היא ראש לכל הצרות.

וידועים דבריו בספרו המפורסם ארחות יושר ערך 'פחד ודאגה' וז"ל הקדושה:

"יש אנשים שמפחדים תמיד ומתייראים מכל מיני פורענויות כגון ממחלות וממלחמות ומאנשים רעים וכו', והם כל ימיהם בפחדים ורעדות ודאגות מכל מיני דברים, שמא יהיה כך ושמא כך... וגם הדאגות מזיק לגוף וגורם לכל מיני מחלות ר"ל.

וכל זה ממיעוט אמונה, שאם היה מאמין באמונה שלמה שהכל בא מהקב"ה ואין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה, אם כן מה לו לפחד: אם ח"ו נגזר עליו - אין חכמה ואין תבונה לנגד ה', ואם לא נגזר - אין לו מה להתיירא. ואנחנו תמיד כל רגע ביד ה', בין בזמן מלחמה ובין בזמן שלום, והרבה דרכים למקום. ואין לפחד רק מהקב"ה, ולפחד שמא יעבור על אחת מהעבירות ח"ו או לא יקיים המצוות, וחוץ מזה אין לפחד כלום. ואף על גב דמצינו שצריך זהירות כמו שכתוב: דבר בעיר כנס רגליך, רעב בעיר פזר רגליך - הוא מדין השתדלות בכל דבר מה שאפשר, אבל הפחדים והדאגות אין להם מקום.

ואין לדאוג - רק על התורה ומצוות."

ואוסיף במאמר המוסגר שזכורני שאחד בא לפני רבינו וסח בפניו שיש לו כמה מיני פחדים אמר לו רבינו, תלמד תורה ועל ידי זה יסורו ממך כל הדאגות, וציטט לו דברי אבות דרבי נתן פ"כ רבי חנניה סגן הכהנים אומר כל הנותן דברי תורה על לבו מבטלין ממנו הרהורי חרב הרהורי רעב הרהורי שטות הרהורי זנות הרהורי יצר הרע הרהורי אשת איש הרהורי דברים בטלים הרהורי עול בשר ודם שכן כתוב בספר תהלים על ידי דוד מלך ישראל פקודי ה' ישרים משמחי לב מצות ה' ברה מאירת עינים וכו' ע"ש.

ונסיים בתפילה להקב"ה שיסיר מעלינו מר המוות הזה והאר עיננו פן אישן המוות ולכל בית ישראל תבוא הרווחה רפואה לחולים ומדווה ומנוח לבריאים שלא יחלו ונוכל כולנו שוב להיעשות אגודה אחת יחדיו לעשות רצונו ולע

בברכת קיץ בריא
יצחק גולדשטיין

להצטרפות לרשימת מקבלי הגליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com
ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגליון לע"נ, לרפואה ולהצלחה וכד', **נשמח לקבל** עובדות, הנהגות, ושו"ת מרבינו.

ותלמדם חוקי חיים -פרק י"א וְהִצִּיל הַלְּחוּצִים

ואת הלחץ - זו הדחק

אחד המכשולות הכי חמורים, שעל זה יחסי הורים – וילדיהם נגדעים באחת, היא על ידי התנהגות קטנה ולא נכונה בזמני לחץ. כשאדם לחוץ – הוא מלחיץ. הדברים אמורים ביום יום אבל בעיקר בזמנים הלא שגרתיים. כשההורה מתנהג בצורה לא זהירה הוא יכול לגרום למכשול אדיר ולקרע שאינו מתאחה בהתנהגות הילד. בדברים אלו אין חידוש אך נתבונן כיצד אפשר להימנע בכך, באספקלריה המאירה של תהלוכות רבינו שליט"א.

נדרשנו לנושא זה בעקבות בקשת רבים מקוראנו שיחי', עקב התקופה האחרונה שנועדה לנו מן השמים, בו המשפחות והילדים נצורים בבתים כל היום, ובמקרים רבים ההורים או הילדים נמצאים במתח ובלחץ מהמצב, והתגובות הבלתי צפויות יכולות להיות חלילה הרות אסון לדורות.

פשוט וכמובן, כי נדרשת זהירות בשמירה על כללי הבריאות, כמו שציותה תורה ונשמרתם מאוד לנפשותיכם, אבל המתח הקיים סביב הנושא הוא רחוק ממצות 'ונשמרתם', ואדרבה, זה מרחיק את הנפש משמירת התורה.

תקופת קורונה שנת תש"פ: בני הבית נזהרים במצות הבריאות, ובכניסה לביתו של מרן שליט"א שמים בחיוך על היד חומר חיטוי.

זמן המסוגל לכעס

זמני הלחץ כלפי הילדים נחלקים לשנים: לחץ בתוך הבית ולחץ מחוצה לו.

את זמני ומועדי הלחץ שבתוך הבית מכיר כל אחד: בערבי שבתות ומועדים, או בשעות הבוקר לפני היציאה ללימודים, כל בית וסדרי הלחץ שלו...

חכמינו כבר הזהירו אותנו כי באותם זמנים חובה כפולה לנהוג בסבלנות. ראה במשנה ברורה הלכות שבת (סימן ר"ז סק"י) שמזהיר בהלכות ערב שבת, כי אל לו לאדם להטיל אימה יתירה בתוך ביתו, ע"ש את הקלקול שבדבר.

'לאט' בדווקא!

צריכים להבדיל ולא לערבב, בין מדת הזריזות שרבינו ניחון בה, למדת הסבלנות שניתן למלא על כך כרך שלם מהנהגותיו, לנושא הרוגע שלו בכל קיום המצוות והתורה, - כל זה אינו העיקר במאמר הזה, הנושא הוא: לא להגיב בפזיזות מתוך לחץ ומתח.

אגב, מעניין לציין עדות מפי נהגו האישי והמסור של רבינו, הר"ר ישעי' אפשטין שליט"א. לדבריו, הוא הבחין לא פעם כי דווקא בזמנים בהם מסביב כולם לחוצים, כמו לפני אירוע גדול, דווקא אז נוהג רבינו בסבלנות וישוב הדעת כפול, ניכר עליו כי הפזיזות היא נטע זר אצלו, וכי אדרבה, הוא בכוונה תחילה מראה שאין להילחץ ולמהר אלא יש לעשות מה שצריך ובמתינות.

כך לדוגמא, נהג באחד הימים, עת עמד לפני נסיעה ארוכה (ברחבי כמה ערים, בתקופת ערב הבחירות ברחבי הארץ), וכן בנסיעה הדו - שנתית שלו לירושלים עם להבחל"ח הרבנית ע"ה בחול המועד להקביל פני חמיו מרן הגרי"ש זצוק"ל, בני הבית שהתלוו היו תמיד לחוצים להגיע בזמן שקבעו לביקור, שלא לאחר רגע, ומרן שליט"א שליו ורגוע, והתארגן לנסיעה בישוב הדעת ורוגע, ובלי שום לחץ ופזיזות.

ובל נחשוב שאיחרו... תמיד הגיעו בשעה הידועה, אבל את ההכנות עשה ברוגע ובלי שום לחץ.

נוסיף עוד דוגמא מבדיקת חמץ, אותה עורך רבינו מידי שנה בערב פסח במשך מספר שעות, במהלכו בודקים חפץ אחרי חפץ. הגבאים שמלווים את הבדיקה מעידים כי על אף הטירחא הגדולה, והמאמץ האדיר בלעבור את כל הבית, רבינו משקיע כוחות וסבלנות במידה יתירה שלא יהיה שום לחץ ומתח על אף אחד מבני הבית.

אירע פעם, וכשבדק את אחד מארונות הבגדים, הוציאו את ערימת הבגדים לבדוק שאין תחתיהם שום חשש חמץ ח"ו, ומתוך מהירות החזירו את הדברים שלא לפי הסדר, נענה רבינו ואמר: צריך לסדר כל דבר במקומו שלא יהיה הדבר לטירחא עבור הרבנית (ע"ה) שכן הצער והטירחא שעלול להיות לה מזה גם הוא דאורייתא!...

הכנה כפולה לזמני לחץ, לדאוג להיות רגוע ביותר. רבינו בבדיקת חמץ בסבלנות ורוגע במשך כשלוש וארבע שעות.

מי לוחץ אותך?

מעניין להרחיב מעט על הלחץ:

אל מעונו של רבינו הגיע בחור והתלונן שהוא מרגיש לאחרונה לחץ פנימי מאוד חזק, הוא מאוד לחוץ, ורוצה את עצתו של רבינו.

רבינו הביט בו בחיוך: מי לוחץ אותך, אולי תוספות קשה שאתה לא מבין?. הבחור 'ניסה' להסביר, אבל רבינו חזר על הדברים והבהיר לו כי הלחץ האמיתי צריך להיות רק מול קיום התורה והמצוות. ולא מ 'מה יאמרו'...

אב נוסף נכנס אל רבינו ואמר שהוא חש כשהוא לומד עם בנו כי הדבר מלחיץ את הבן, רבינו הביט בו והבין מהשאלה כי מי שלחוץ הוא דווקא האבא, וענה קצרות: תשב ותלמד איתו בלי לבלבל את המוח (כלומר, במקום לאמץ את הראש במחשבות האם הילד נלחץ, פשוט תלמד איתו...)

כלל הדברים, להיות חכם עיניו בראשו ובזמנים שנראה שעלול להיות לחץ ומתח להקפיד כפלים להיות סבלני ושלא לעשות מעשה פזיז שאת המחיר אחרי זה אי אפשר לשלם.

המתח יעבור

חלק נכבד מהלחץ מגיע ממתח. המתח מביא בעקבותיו מעשים שלילים והתוצאות - מי יודע.

באחד מערבי ראש השנה נכנס אל רבינו בעל תוקע ותיק קרוב לשלושים שנה ותינה את צערו, שהשנה הוא מנסה להכין את עצמו ולתקוע אבל לא עולה בידו תקיעות ראויות, והוא במתח אדיר מי יודע מה יהיה בראש השנה.

רבינו הרגיעו, אל דאגה, הכל יסתדר. וצירף ברכה חמה.

'אבל מה עם המתח'? שאל בדאגה הבעל תוקע.

אהה, הרגיע אותו רבינו בנעימות – הוא יחלוף מיד אחרי שתתקע... הלה חייך בהבנה והרוגע תפס את מקומו. מיותר לציין כי כל התקיעות עברו בהצלחה.

במאמר הבא, על הורים לחוצים מאירועים חוץ לבית: ביקורי משפחה ופגישות עם העולם החיצון.

סבלנות דווקא בזמני לחץ. רבי ישעי' אפשטין עם רבינו שליט"א (המשמש כסנדק)

ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדרים פלוס" בבתי הכנסת,
יש ללחוץ על לחצן 'קופות נוספות' ובחיפוש 'דברי שי"ח', או בטלפון:
נדרים פלוס 03-7630585 **שלוחה- 1586**
קהילות 073-2757000 **שלוחה- 4310**

ליצירת קשר: ig0533145900@gmail.com
רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק
053-3145900 077-2092005